

Dz. U. 2019 poz. 2550**USTAWA**

z dnia 12 grudnia 2019 r.

o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4:
 - a) uchyla się pkt 13,
 - b) w pkt 17 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 18 w brzmieniu:

„18) system płatności – system płatności w rozumieniu art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2019 r. poz. 212).”;
- 2) w art. 14 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane zgodnie z art. 36 ust. 4 albo 4b.”;
- 3) w art. 18c:
 - a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:
 - „1. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonego, o którym mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, którego roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył kwoty 120 000 złotych, uzależniona jest od dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanego dalej „dochodem z pozarolniczej działalności gospodarczej”, uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym.
 2. Podstawa wymiaru składek, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy i nie może być niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w styczniu danego roku.
 3. Podstawę wymiaru składek, o której mowa w ust. 1, ubezpieczony ustala na dany rok kalendarzowy, mnożąc przeciętny miesięczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym, obliczony zgodnie z ust. 4, przez współczynnik 0,5. Otrzymany wynik jest zaokrąglany do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 303, 730, 1495, 1553, 1590, 1655, 1818, 2020, 2070 i 2473.

4. Przeciętny miesięczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym jest obliczany według następującego wzoru:

$$\frac{\text{roczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym}}{\text{liczba dni kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym}} \times 30$$

i jest zaokrąglany do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Jeżeli składki na ubezpieczenia społeczne ubezpieczonego, o którym mowa w ust. 1, oraz osób z nim współpracujących zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodu, roczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym, o którym mowa w ust. 4, powiększa się o kwoty tych składek zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.”,

c) uchyla się ust. 5 i 6,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Roczny limit przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1, w przypadku rozpoczęcia, zakończenia lub zawieszenia prowadzenia działalności w ciągu poprzedniego roku kalendarzowego zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc kwotę 120 000 złotych przez liczbę dni kalendarzowych w poprzednim roku kalendarzowym i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym. Otrzymany wynik jest zaokrąglany do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa.”,

e) w ust. 9 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Ubezpieczony, o którym mowa w ust. 1, przekazuje informację o zastosowanych formach opodatkowania obowiązujących tego ubezpieczonego w poprzednim roku kalendarzowym, o rocznym przychodzie z pozarolniczej działalności gospodarczej i rocznym dochodzie z tej działalności uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym, w tym o przychodzie i dochodzie uzyskanych w okresie obowiązywania danej formy opodatkowania, oraz o podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ustalonej na dany rok kalendarzowy w:”,

f) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. W przypadku osób, do których w poprzednim roku kalendarzowym miały zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie:

1) karty podatkowej, i które nie korzystały ze zwolnienia sprzedaży od podatku od towarów i usług na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, przez:

a) roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym, o którym mowa w ust. 1, należy rozumieć wartość sprzedaży, o której mowa w art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, podlegającej opodatkowaniu tym podatkiem, bez kwoty tego podatku,

b) roczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym, o którym mowa w ust. 4, należy rozumieć roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej, w rozumieniu lit. a, pomnożony przez współczynnik 0,5;

2) ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, przez roczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym, o którym mowa w ust. 4, należy rozumieć roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1, pomnożony przez współczynnik 0,5.”,

g) dodaje się ust. 13 w brzmieniu:

„13. Otrzymany wynik mnożenia, o którym mowa w ust. 12 pkt 1 lit. b i pkt 2, jest zaokrąglany do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa.”;

4) skreśla się użyty w art. 18c w ust. 8, 10 i w ust. 11 w pkt 6 oraz w art. 47 w ust. 2g, w różnych przypadkach, wyraz „najniższa”;

5) w art. 36:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zgłoszeń, o których mowa w ust. 2 i 3, dokonuje się w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 4a–5a i 9a.”,

b) po ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:

„4b. Ubezpieczony, o którym mowa w art. 18c ust. 1, który rozpoczął lub wznowił prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w styczniu danego roku kalendarzowego, dokonuje zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w terminie do końca tego miesiąca. Jeżeli termin ten jest krótszy niż 7 dni, ubezpieczony dokonuje zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia.”,

c) po ust. 14 dodaje się ust. 14a w brzmieniu:

„14a. O zmianie w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniu, o którym mowa w ust. 10, dotyczącej tytułu ubezpieczenia związanego ze sposobem obliczania podstawy wymiaru składek, o którym mowa w art. 18c ust. 1, ubezpieczony zawiadamia Zakład przez złożenie zgłoszenia wyrejestrowania i ponownego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych zawierającego prawidłowe dane w terminie:

- 1) do końca stycznia danego roku kalendarzowego, jeżeli zmiana w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniu następuje w styczniu tego roku, przy czym jeżeli termin ten jest krótszy niż 7 dni, ubezpieczony dokonuje zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w terminie 7 dni od zaistnienia zmiany;
- 2) 7 dni od zaistnienia zmiany – w pozostałych przypadkach.”;

6) w art. 41 w ust. 3 pkt 4a otrzymuje brzmienie:

„4a) informacje o zastosowanych formach opodatkowania w poprzednim roku kalendarzowym, kwotę rocznego przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej i rocznego dochodu z tej działalności, uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym, w tym kwotę przychodu i dochodu uzyskanych w okresie obowiązywania danej formy opodatkowania, oraz kwotę podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ustaloną na dany rok kalendarzowy w przypadku, o którym mowa w art. 18c ust. 9 pkt 1;”;

7) w art. 46 w ust. 4 pkt 3a otrzymuje brzmienie:

„3a) informacje o zastosowanych formach opodatkowania w poprzednim roku kalendarzowym, kwotę rocznego przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej i rocznego dochodu z tej działalności, uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym, w tym kwotę przychodu i dochodu uzyskanych w okresie obowiązywania danej formy opodatkowania, oraz kwotę podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ustaloną na dany rok kalendarzowy w przypadku, o którym mowa w art. 18c ust. 9 pkt 2;”;

8) w art. 47:

a) w ust. 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Informacje zawarte w dokumentach płatniczych przekazywane są jako zlecenie płatnicze dla Zakładu poprzez system płatności lub poprzez system elektronicznych rozrachunków wewnątrzbankowych banku obsługującego rachunek bankowy Zakładu, w ramach którego są prowadzone rachunki składowe.”,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Instytucje obsługujące wpłaty składek na ubezpieczenia społeczne są zobowiązane do niezwłocznego transferu za pośrednictwem systemu płatności.”;

9) art. 48c otrzymuje brzmienie:

„Art. 48c. 1. Ubezpieczony ustalający podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z art. 18c, na żądanie Zakładu, jest obowiązany przedstawić dokumenty potwierdzające zastosowane formy opodatkowania obowiązujące tego ubezpieczonego w poprzednim roku kalendarzowym oraz wysokość rocznego przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej i rocznego dochodu z tej działalności uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem ustalenia przez Zakład za wszystkie miesiące danego roku kalendarzowego podstawy wymiaru składek na zasadach określonych w art. 18 ust. 8.

2. Zakład może żądać od ubezpieczonego dokumentów potwierdzających informacje, o których mowa w ust. 1, jeżeli nie posiada tych informacji i nie może uzyskać do nich dostępu na podstawie odrębnych przepisów albo ma uzasadnione wątpliwości co do poprawności lub kompletności tych informacji.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 768, 730, 1520, 1556 i 2200) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 52 w pkt 1 lit. h otrzymuje brzmienie:
„h) kwoty przychodów w podziale na źródła przychodów, koszty ich uzyskania oraz dochody, w tym kwoty rocznego przychodu i rocznego dochodu uzyskanego przez podatnika będącego ubezpieczonym, o którym mowa w art. 18c ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.²⁾),”;
- 2) po art. 52a dodaje się art. 52aa w brzmieniu:
„Art. 52aa. Szef Krajowej Administracji Skarbowej informuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych o zmianie formy opodatkowania lub kwoty rocznego przychodu lub rocznego dochodu uzyskanego przez podatnika będącego ubezpieczonym, o którym mowa w art. 18c ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

Art. 3. Do okresów ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, o których mowa w art. 18c ust. 11 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zalicza się okresy ustalania najniższej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z art. 18c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 4. 1. Ubezpieczony, który na 2020 r. ustalał najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z art. 18c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym po wejściu w życie niniejszej ustawy ustala podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia zgodnie z art. 18c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą bez złożenia zgłoszenia wyrejestrowania i ponownego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, o których mowa w art. 36 ust. 14 ustawy zmienianej w art. 1.

2. Ubezpieczony, o którym mowa w ust. 1, przekazuje:

- 1) informację, o której mowa w art. 18c ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym odpowiednio w imiennym raporcie miesięcznym albo w deklaracji rozliczeniowej, składanych za styczeń 2020 r., oraz
- 2) informację, o której mowa w art. 18c ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą odpowiednio w imiennym raporcie miesięcznym albo w deklaracji rozliczeniowej, składanych za luty 2020 r.

– w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 1 lub 3 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 5. 1. Ubezpieczony, o którym mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, który ustala na 2020 r. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z art. 18c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą i:

- 1) przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ustalał podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w sposób inny niż określony w art. 18c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym za wiadomienia Zakład Ubezpieczeń Społecznych o zmianie danych dotyczących tytułu ubezpieczenia przez złożenie zgłoszenia wyrejestrowania i ponownego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, o którym mowa w art. 36 ust. 14 ustawy zmienianej w art. 1, zawierającego prawidłowe dane,
- 2) rozpoczął lub wznowił prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w lutym 2020 r., dokonuje zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, o którym mowa w art. 36 ust. 4b ustawy zmienianej w art. 1

– w terminie do końca lutego 2020 r.

2. Jeżeli termin określony w ust. 1 jest krótszy niż 7 dni, ubezpieczony składa zgłoszenie wyrejestrowania i ponownego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych albo zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni odpowiednio od zaistnienia zmiany danych albo od daty powstania obowiązku ubezpieczenia.

3. Objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym w przypadkach, o których mowa w ust. 1, następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym, o ile ubezpieczony dokona zgłoszenia, o którym mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 1 lub 2, w terminie określonym w ust. 1.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2020 r.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 303, 730, 1495, 1553, 1590, 1655, 1818, 2020, 2070, 2473 i 2550.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*